

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Gordilă Nicolae,

Judecători – Timofti Vladimir și Alerguș Constantin,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocata Covaliov Natalia în numele inculpatei Andronachi Lilia împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, în cauza penală privind-o pe

Andronachi Lilia Anatolie, născută la 15 iulie 1992, originară din s. Chiștelnița, r-ul Telenești, domiciliată în mun. Chișinău, str. Bulgară 107, ap. 4;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1.22.05.2012 – 11.12.2012 (prima instanță)

2. 08.11.2013 – 23.12.2013 (instanța de apel)

3.18.03.2014–14.05.2014 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 11 decembrie 2012, Andronachi Lilia a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, ce constituie 10 000 lei, în folosul statului, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 2 ani.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat, că Andronachi Lilia la 07 decembrie 2011, aproximativ la orele 10.30, conducând automobilul de model "Toyota Yaris" cu n/î CPL 403, se deplasa pe str. Ion Donceev, mun. Chișinău spre str. Pruncul, și ajungând la intersecție cu str. Zamfir Arbore, deplasându-se în condiții climaterice nefavorabile, timp de iarnă, carosabil umed și lunecos, timp posomorit, vizibilitate redusă, n-a manifestat atenție sporită la circulație, n-a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, intensitatea și nivelul de organizare a traficului rutier, de care trebuie să țină cont fiecare conducător la determinarea vitezei necesare deplasării în siguranță, determinarea benzii de circulație și modului de conducere a

vehiculului, n-a apreciat corect situația rutieră în care se afla autovehiculul la momentul respectiv, n-a luat în considerație starea de lucruri în traficul rutier ce reflectă gradul de protecție a participanților la el împotriva accidentelor și consecințelor acestora, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului, nu a adaptat o viteză corespunzătoare condițiilor de drum, care iar garantează securitatea circulației și n-a cedat trecerea vehiculului, care se apropie de intersecție din dreapta, indiferent de direcția de deplasare ulterioară a acestora, prin ce a încălcat cerințele art. 3, art. 4, art. 45 alin. (1), (2), art. 59 alin. (4) ale Regulamentului circulației rutiere și cerințele art. 22 alin. (4) din Legea nr. 131- XVI din 07.06.2007 privind siguranța traficului rutier, iar ca urmare, intrând în intersecția menționată, fără să se asigure, a comis tamponarea automobilului de model Skoda Octavia, cu n/î CPJ 462, condus de șoferul Carauș Vasile, care se deplasa pe str. Zamfir Arbore, mun. Chișinău spre str. Ion Donceș, după care, pierzând controlul asupra conducerii unității de transport, a ieșit pe banda de circulație din sens opus, unde a comis tamponarea pietonului Bîlea Carolina, a.n. 1991, care mergea pe marginea străzii Ion Donceș, mun. Chișinău, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2283 din 28.02.2012, vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat.

3. Sentința menționată a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecare cauzei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Andronachi Lilia să fie condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, pe un termen de 4 ani; prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare să fie suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani. În motivarea cerințelor sale, apelantul a indicat, că instanța de fond nu a luat în considerație faptul comiterii de către inculpată a unei infracțiuni grave, în consecința căreia a decedat o persoană de 21 ani, iar aplicând prevederile art. 79 Cod penal, eronat a conchis asupra prezenței circumstanțelor excepționale și nu a stabilit o pedeapsă, care ar duce la corectarea și reeducarea inculpatei, nefiind atinsă restabilirea echității sociale, în conformitate cu prevederile art. 61 și 75 Cod penal. Consideră, că inculpatei urmează a-i fi aplicată o pedeapsă mai aspră, deoarece în prezent se comit cu frecvență sporită infracțiuni similare, în urma cărora pătinesc pietonii, astfel se majorează gradul prejudiciabil a acestora și rezonanța lor socială.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2013, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinei stabilite pentru prima instanță, prin care Andronachi Lilia a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, la amendă în mărime de 1000 unități convenționale, ce constituie 20 000 lei, în beneficiul

statului, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. În rest, sentința a fost menținută.

În motivarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat, că scopul legii penale constă în corectarea și reeducarea condamnaților, astfel, ținând cont de faptul, că inculpata a comis pentru prima dată o asemenea infracțiune, de specificul infracțiunii comise, a concluzionat că aplicarea pedepsei cu privarea de libertate în asemenea caz nu este rațională și necesară, cu atât mai mult că inculpata și-a recunoscut vina, sincer s-a căit de cele comise, este caracterizată pozitiv, a săvârșit pentru prima oară o infracțiune, a contribuit la descoperirea infracțiunii, a reparat benevol prejudiciul cauzat în urma acțiunilor sale infracționale, reprezentantul victimei Nagomir A. declarând că nu are pretenții față de inculpată și că a iertat-o, nedorind pedepsirea aspră.

Deasemenea, potrivit schemei accidentului rutier întocmit de inspectorul poliției rutiere, victima se deplasa pe carosabil și nu pe trotuar, astfel punându-și personal viața în pericol, inculpata deplasându-se cu 30-40 km/oră, ceea ce demonstrează faptul că nu este o persoană iresponsabilă.

În speță, prevalează circumstanțele atenuante, cele agravante lipsind, concluzia instanței de fond cu privire la aplicarea art. 79 Cod penal este una fondată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul, prin care, indicându-se prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, s-a solicitat casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, invocându-se că decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției, însă instanța de apel nu a ținut cont de aceste prevederi și a pronunțat o decizie neîntemeiată, motivată inadecvat în partea individualizării pedepsei, greșit aplicând prevederile art. 75 și 79 Cod penal.

Totodată a menționat, că infracțiunea de încălcare a regulilor de securitate a circulației, încălcare ce s-a soldat cu decesul unei persoane, săvârșită de către inculpată, atentează la relațiile sociale ce vizează respectarea de către conducătorii mijloacelor de transport a regulilor circulației rutiere, obligația impusă fiecărui conducător de transport, care este un mijloc de pericol sporit pentru sănătatea și viața nu numai a șoferului, dar și a altor participanți la trafic.

Circumstanțele indicate în decizia instanței de apel nicidecum nu sînt excepționale care ar determina aplicarea art. 79 Cod penal, ci dimpotrivă, sînt niște caracteristici ale inculpatei, împrejurări de fapt care nici într-un mod nu micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise și consecințele acesteia, instanța limitîndu-se doar la enumerarea circumstanțelor care le consideră atenuante în acțiunile inculpatei, mai mult, instanța de apel nu s-a referit în decizia adoptată nici la prevederile art. 7, 61, 75, 76 Cod penal.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 01 octombrie 2013 a fost admis recursul ordinar, casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei, pe motiv că, instanța de apel, în decizia adoptată, nu

s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului și a adoptat o hotărâre, în latura pedepsei aplicate inculpatei, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, care, la rândul său, este individualizată contrar prevederilor legale enunțate, deoarece este inadecvată și inechitabilă în raport cu gravitatea și consecințele infracțiunii comise, soldate cu decesul victimei, și insuficientă pentru restabilirea echității sociale, corectarea inculpatei, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ei, cât și a altor persoane.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013 a fost admis apelul, casată sentința primei instanțe în partea pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Andronachi Lilia a fost condamnată în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 2 ani.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a menționat, că prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, nu a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 79 Cod penal, aplicându-i inculpatei Andronachi Lilia o pedeapsă în alte limite, decât cele stabilite prin lege.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocata Covaliov Natalia în numele inculpatei Andronachi Lilia, prin care se solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei, cu menținerea sentinței primei instanțe, invocând următoarele:

- instanța de apel nu a individualizat corect pedeapsa stabilită inculpatei Andronachi Lilia;

- la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a ținut cont de declarațiile succesului părții vătămate, care a menționat, că nu are careva pretenții față de inculpată, a iertat-o pentru fapta comisă și că nu vrea să fie curmată viața ultimei. La fel, instanța de apel, nu a ținut cont de persoana celei vinovate, care se caracterizează pozitiv și de prezența circumstanțelor atenuante, și anume, a reparat benevol paguba pricinuită, a recunoscut vina;

- consideră, că corectarea inculpatei și prevenirea de noi infracțiuni de către aceasta, se poate realiza în speța dată, prin lipsirea de dreptul de a conduce mijloace de transport;

- în schema întocmită de poliția rutieră, este indicat, că Carolina Bîlea se deplasa pe partea carosabilă, deși era spațiu pietonal, astfel punându-și în pericol viața personală, mai mult, dacă victima mergea pe trotuar, viața acesteia nu era curmată;

- instanța de apel, la stabilirea pedepsei, eronat a ajuns la concluzia, privind excluderea aplicării prevederilor art. 79 Cod penal, deoarece a fost o întâmplare cu final tragic, Bîlea Carolina, singură și-a pus viața în pericol, deplasându-se pe

carosabil, și nu pe trotuar; inculpata, în urma tamponării victimei, i-a acordat ultimei primul ajutor medical, a telefonat poliția, a suportat cheltuielile pentru serviciile funerare;

9. Examinînd argumentele recursului în raport cu actele cauzei, Colegiul penal consideră, că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 422 Cod de procedură penală, recursul se declară în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul ordinar la 17 ianuarie 2013, împotriva deciziei instanței de apel din 23 decembrie 2013, pronunțată în ședința publică pe 23 ianuarie 2014, ora 14.00, în termen.

Conform prevederilor art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Deși, recurenta nu a indicat în recursul său temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă reieșind din textul acesteia, ea consideră neîntemeiată decizia instanței de apel, în partea stabilirii pedepsei, deducîndu-se astfel temeiul de recurs, specificat în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul cînd *s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*. Totodată se reține, că autoarea recursului nu este de acord cu concluzia instanței de apel de a exclude prevederile art. 79 Cod penal la stabilirea pedepsei inculpatei,.

Instanța de recurs consideră, că temeiul de recurs semnalat, nu este incident în cauza dată, iar instanța de apel și-a motivat decizia sa, în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care cuprinde temeiurile de fapt și de drept ce au dus, la admiterea apelului declarat.

Prin urmare, instanța de recurs constată, că infracțiunea săvîrșită de către inculpata Andronachi Lilia, este prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani.

În viziunea Colegiului, instanța de apel corect a conchis, reieșind din circumstanțele și materialele cauzei, că prima instanță nu a ținut cont pe deplin de principiile de aplicare a pedepsei, prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, care agravează sau atenuează răspunderea, de persoana inculpatei, de influența pedepsei asupra corectării și reeducării acesteia, numindu-i greșit pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Totodată, Colegiul penal, consideră justificată concluzia instanței de apel reieșind din circumstanțele cauzei și de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de a aplica

în privința inculpatei pedeapsă cu închisoare și dat fiind faptul, că aceasta nu are antecedente penale, se caracterizează pozitiv, corect au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal, condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

La fel, întemeiat a fost menținută de către instanța de apel, aplicarea pedepsei complementare, fiindcă în cauza dată, sancțiunea art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal prevede în ambele cazuri a pedepsei principale aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 4 ani, iar motivul indicat de recurent precum că privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport deja constituie o modalitate de corectare și prevenire de noi infracțiuni de către inculpată, nu poate fi reținut de către instanța de recurs, întrucât pedeapsa are drept scop și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni, atît din partea inculpatei, cît și din partea altor persoane. Ca măsură coercitivă, pedeapsa stabilită inculpatei, are pe lîngă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitoarei.

Elocvent în acest sens, este că pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia, a fost individualizată în așa fel, încît inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvîrșirii unor fapte similare. Astfel, avînd în vedere, că inculpata a săvîrșit încălcarea regulilor de circulație rutieră, în urma căreia a fost tamponat un pieton, căruia i s-au cauzat vătămări grave a integrității corporale, periculoase pentru viață, în urma cărora a decedat victima, Colegiul conchide că pedeapsa sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia și aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, stabilite de către instanța de apel, sunt numite corespunzător gravității faptei în raport cu pericolul social al acesteia.

Neîntemeiat, Colegiul penal consideră și argumentul recurente, precum că instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatei greșit a exclus prevederile art. 79 Cod penal, din motiv că în speța dată nu au fost stabilite careva circumstanțe excepționale, ce ar justifica neaplicarea pedepsei complementare, prevăzută obligatoriu de lege, mai mult, în argumentarea dată în sentința instanței de fond pentru aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal, nu s-a făcut referire, în mod nemijlocit, la constatarea circumstanțelor excepționale, ce ar justifica aplicarea unei pedepse mai blînde.

Nu poate fi reținut nici argumentul recurente, precum că conform schemei întocmite de poliția rutieră, victima Carolina Bîrlea se deplasa pe partea carosabilă, deși era spațiu pietonal, astfel punîndu-și în pericol viața personală, iar dacă aceasta mergea pe trotuar, viața sa nu era curmată, întrucît conform cerințelor art. 45 alin. (1), (2) al Regulamentului Circulației rutiere aprobat prin Hotărîrea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009, „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii, inclusiv de situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el

trebuie să reducă viteza, sau să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului – cerințe ce nu au fost respectate de către inculpata Andronachi Lilia în trafic.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal concluzionează, că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată, stabilind o pedeapsă echitabilă, fiind realizate scopurile pedepsei, contribuind la reeducarea inculpatei, la formarea unei atitudini pozitive a acesteia față de ordinea de drept, iar argumentele invocate de recurent nu sînt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, ce ar permite implicarea instanței de recurs în sensul rejudecării hotărîrii adoptate pe caz și potrivit legii se impune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

10. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocata Covaliov Natalia în numele inculpatei Andronachi Lilia, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 decembrie 2013, în cauza penală privind-o pe **Andronachi Lilia Anatolie**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 04 iunie 2014.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin